

Streich hör änglar i Sacré-Cœur

Allt om Svensk Musikvår och New Directions

Inspirerade komponister improviserar på Värmdö

Hitta rätt musik med FST:s app!

Jenny Hettne - tonsättare och träningsinstruktör

Tonsättarna och kultursamverkansmodellen

SEDAN 2011 FÖRDELAS de statliga kulturmedlen i Sverige enligt kultursamverkansmodellen, vilken i korthet handlar om att varje region själva bestämmer över användningen av medlen. Förra året gjorde kulturutskottet en utvärdering av hur modellen fungerar, vilken presenterades vid en hearing i riksdagen i början av februari. På den positiva sidan är det tydligt att en av avsikterna med modellen – att sätta fokus på regionala konstnärer av olika slag – har lyckats. Tack vare Kulturrådets krav på återrapportering av dialogen med kulturskapare i regionen, har regionerna i samarbete med KLYS ökat medvetenheten om det lokala kulturlivet i landet.

Däremot ser man också en tydlig tendens att regionerna lägger alltmer pengar på kulturverksamhet, medan den statliga insatsen i stort sett är oförändrad. Det är också främst institutionskulturen som involveras i modellen, av frilansande konstnärer syns sällan röken i regionala kulturplaner.

En annan brist i kultursamverkansmodellen är att det – namnet till trots – inte finns några som helst incitament till yttre samverkan i modellen, varken mellan regioner eller mellan regionen och utlandet. Detta har särskild bäring på musikområdet, eftersom turnéer och gemensamma nationella och internationella insatser underlättas om de regionala aktörerna ser varandra som samarbetspartners och inte som konkurrenter.

Eftersom Sverige saknar en internationell kulturpolitik medför det att satsningar på att lansera exempelvis svenska tonsättare i Europa blir mer splittrade och mindre verkningsfulla än de skulle kunna bli om modellen kunde utnyttjas i sin fulla potential. Kulturminister Bah Kuhnke utlovade vid KLYS kulturkon-

Martin Q Larsson, ordförande

En stadstonsättare fungerar som en kreativ konstnärsresurs för en ort och har som uppgift att utveckla platsen utifrån ett ljudande perspektiv.

ferens i Gävle i februari en *Kultursamverkansmodellen 2.0*, förhoppningsvis redan under innevarande mandatperiod. Vi tror det när vi ser det.

VAD FINNS DET DÅ för plats för tonsättare i kultursamverkansmodellen? Med stöd av Kulturbryggan tog FST 2015 fram en modell för hur regioner kan arbeta med Stadsstonsättare. En stadstonsättare fungerar som en kreativ konstnärsresurs för en ort och har som uppgift att utveckla platsen utifrån ett ljudande perspektiv. Med utgångspunkt från de som bor och arbetar på orten blir stadstonsättarens verksamhet en plattform för att se nya möjligheter att arbeta med utmaningar och visioner i samhället. Projektet innebär en korsbefrukning av kultur, näringsliv, skola och samhälle i syfte att generera långsiktigt positiva effekter för kommuners självbild och för samhället i stort. Under våren 2016 för FST en dialog med regionala tjänstemän och politiker för att testa stadstonsättarprojektet i full skala i en eller flera regioner.

FÖRENINGEN Svenska Tonsättare har ända sedan begynnelsen bestått av egensinniga och engagerade människor, som gärna tagit saker i egna händer. När konsertinstitutionerna på sjuttioalet inte ville framföra vår musik grundlade vi en egen festival, Svensk Musikvår. Det är därför jag med glädje kan konstatera att Svensk Musikvår återuppstår 17–20 mars, efter alltför många år i träda. Välkomna till en vår med fler möjligheter än någonsin att kunna njuta till musik av nu levande svenska tonsättare! ●

Martin Q Larsson
ordförande

I detta nummer ...

Anna Hedelius, redaktör

Att dyrka (upp) musiken!

NYLIGEN INTERVJUADE JAG Moderna museets chef Daniel Birnbaum. Vi talade om samtidskonst i bemärkelsen bildkonst, men Birnbaum kom oavbrutet att dra paralleller till musikens värld. »I princip har man gått miste om något i sitt liv om man har gått miste om musik«, »Personligen tycker jag att livet vore värdelöst om vi inte hade musik.« Sådana saker sa han.

Jag är knappast förvånad. Musiken är en direkt och självklar konstform. Ibland lättillgänglig, ibland mer sluten på så sätt att det behövs nycklar in i den, men att musik drabbat människor råder det ingen tvekan om.

Musikens inverkan på människor gav mig för en tid sedan idén att sjösätta vinjetten Min starkaste musikupplevelse i Tonsättaren. Lisa Streich i denna tidnings mitt är fjärde tonsättare ut, som delar med sig av en musikalisk upplevelse, vilken vi har låtit en fotograf tolka i bild. Lisas berättelse säger väldigt mycket om vilken kraft musiken har att upplösa nuet och

vardagen. Ibland tycks musik vara större än livet självt.

Men så var det det där med nycklarna. Inte sällan möter man föreställningen att samtida konstmusik är svårlyssnad, rentav konstig. Med rätt nyckel behöver den inte vara det. I detta nummer presenterar vi rena rama dyrkarna. FST:s nyligen lanserade Swedish Composers App (sid 15) är en. De två festivalerna Svensk Musikvår (sid 4–6) och New Directions (sid 6–7) är två andra möjligheter att frotera sig i ny ljudkonst. Jag uppmanar alla att göra det!

Skicka förresten gärna in din egen starka musikupplevelse till oss på redaktionen. Konstmusik eller pop, inspelat eller live, det spelar ingen roll – bara det är ett musikaliskt tillfälle som har etsat sig fast i dig. Så småningom presenterar vi ett urval av läsarnas upplevelser här i tidningen! ●

Allt ljus i (musik-)våren!

Anna Hedelius
redaktör

Ett uppdämt behov och en inställd turné. Det första är anledningen, det andra är förutsättningen för att en samling eldsjälar nu blåser liv i Svensk Musikvår, en festival som legat i träda i över tjugo år.

Svensk Musik- EN NY VÅR!

TEXT • Anna Hedelius

ALLT BÖRJADE EN kväll på Fylkingen i höstas. Där stod saxofonisten Jörgen Pettersson tillsammans med klarinettisten Robert Ek samt tonsättarna Sten-Olof Hellström och Ann Rosén, småsnackade efter en konsert och konstaterade som flera gånger förr att det saknas samlingsplatser för den nya svenska musiken.

–Vi var många som länge hade sagt »Vi måste göra något«. Men den där kvällen var speciell, för plötsligt bestämde vi oss. På stående fot bokade vi Fylkingen en helg i mars.

Märkbart upprymd sitter nu Jörgen Pettersson tillsammans med kollegan Per Hedlund i Stockholms Saxofonkvartetts studio på Tulegatan, äter kardemummabullar och berättar om den, ja man får nog säga, nya rörelse som har bildats till den svenska konstmusikens fromma. Kvällen på Fylkingen var startskottet för det som nu tar form som en slags Svensk Musikvår 2.0 (läs mer om den ursprungliga festivalen på sid 8–9). Men tanken på en festival hade grott i flera år.

–För några år sedan spelade vi med saxofonkvartetten på Myrkir Músíkdagar i Reykjavík, en helt fantastisk festival med isländsk och internationell musik i det fina konserthuset

FOTO: JONAS ESTEBAN ISFALT

The Great Learning Orchestra kommer att framföra några grafiska partiturstycken från 60- och 70-talet.

Harpa. Jag frågade då Kjartan Ólafsson (ordförande i det isländska tonsättarförbundet och konstnärlig ledare för festivalen, reds anm) hur de kommit på idén till dessa dagar. Det visade sig att inspirationen kom från Sverige, nämligen från Svensk Musikvår, som tonsättaren Atli Heimir Sveinsson hade fina minnen ifrån.

Uruppföranden och återblickar

Att lusten fanns också i svenska tonsättar- och musikkretsar gick inte att ta miste på, men vem skulle axla ansvaret för att koordinera och planera den nygamla festivalen? Jo, tack vare att saxofonkvartetten, med kort varsel, fick ställa in en Iranturné på grund av det politiska läget i landet, kunde Jörgen Pettersson frigöra tid och kliva in som samordnare.

Svensk Musikvår

När 17–20 mars

Var Fylkingen, Konstakademien, Musikaliska och Södra Latin i Stockholm

Se komplett program: svenskmusikvar.se och fst.se

–Resan blev inställd strax innan vi skulle åka, så plötsligt stod vi där med tre lediga veckor. Alldeles adrenalinstinna drog vi igång!

FST klev genast i båten med ett startkapital. Medarrangörer är också EMS, Fylkingen, Kungliga Musikaliska Akademien, Södra Latin, Konstakademien, Musikalliansen, Stockholms stad och Stims promotionsnämnd.

–Vi mötte ett exploderande intresse och en enorm välvilja så fort vi började peta åt olika håll. Fantastiskt nog får vi använda Musikaliskas och Fylkingens scener liksom Konstakademien utan kostnad, vilket är helt ovärderligt för oss.

På bara några månader har idén växt till färdig produkt med fyra konsertlokaler under lika många dagar, över 200 medverkande musiker och närmare 50 svenska verk av nästan lika många tonsättare. När vi ses halvannan månad före festivalstart vässas de sista detaljerna, men utgångspunkten vid programläggningen har varit en bred festival där svensk nutida musik exponeras både med uruppföranden och historiska återblickar till 1900-talet. Till exempel kommer sällan spelade verk av tonsättare som Tamas Ungvary (har beskrivits som en elektronmusikens Franz Liszt), Bo Nilsson (i Opus beskriven som den största kompositör vi någonsin har haft i Sverige), Bengt Hambraeus (en av de första seriösa svenska tonsättare som använde elgitarr och synthesizer) att uppföras, liksom nyare musik av exempelvis Paulina Sundin och Kristin Bousard.

–Alla programidéer har sitt ursprung hos medverkande musiker och tonsättare. Som någon slags riktlinje har vi velat lyfta fram musik av tonsättare som av olika anledningar har hamnat utanför det nu rådande projekt-systemet, tonsättare som inte hörs så ofta, trots att både deras verk och kunskap är otroligt värdefulla.

Fyra dagar, fyra konsertlokaler

Mångfald kommer att prägla musiken under Svensk Musikkvår. Torsdagens program på Fylkingen bjuder på elektroakustisk musik. Under fredagskvällen framträder Stockholms Kammarkör under ledning av den prisade dirigent →

FOTO: MARIA FALDT

Jörgen Pettersson och Stockholms saxofonkvartett är spindlarna i nätet när Svensk Musikkvår återupplivas under fyra välfyllda dagar i mars.

Alldeles adrenalinstinna drog vi igång!

Jörgen Pettersson

Pianoduo Mats Persson och Kristine Scholz spelar musik av bland andra Viking Dahl, Peter Hansen, Olle Bonniér, Ellen Arkbro, Dror Feiler och Mats Persson.

→ ten Florian Benfer, The Great Learning Orchestra samt pianoduon Mats Persson och Kristine Scholz i Konstakademiens makalösa lokaler.

– Där finns både de stora salarna med kyrkoakustik, hörsalens intimare akustik samt de häftiga gallerierna.

Stockholms Kammarkör sjunger musik av Kristin Boussard, Thomas Jennerfeldt och Magnus Bunnskog.

Under lördagen spelar Kammarkören, Stockholms Saxofonkvartett och Norrbotten Neo på Musikaliska.

– Neo reser ned från Norrbotten, vilket förstås är en satsning!

Festivalen avslutas på söndagen på Södra Latin, där skolans symfoniorkester samt kammarkör under ledning av Jan Risberg framträder med musik av Anders Hillborg och Karl Birger Blomdahl. Även Jan Risbergs ensemble Sonanza medverkar.

Musikprogrammet varvas med spännande seminarier. Ambitionen är att Svensk Musikvår ska fylla också en social funktion. I caféer och serveringar hoppas Jörgen Pettersson på givande möten mellan publik, tonsättare och musiker.

– Givetvis hoppas vi på att nå en ny publik, vi arbetar ungdomsriktat och vill på så sätt bredda vårt nätverk. Det är viktigt för oss att skapa en miljö där alla kan känna sig inkluderade och välkomna.

Jörgen Pettersson betonar att Svensk Musikvår 2016 är ett pilotprojekt, men förhoppningen är att festivalen ska bli långsiktig. Redan nu ligger en ansökan för Svensk Musikvår 2017 hos Musikverket. Sveriges Radio har redan i år visat intresse för att sända live. Så småningom hoppas man på ett internationellt musikutbyte. Jörgen Pettersson tar ett djupt andetag.

– Vi är så laddade. Det ska bli otroligt roligt i mars. ●

Piggt program i Piteå

TEXT • Anna Hedelius

Musik av guldfiskar, nyskrivna Goldbergvariationer, ett verk för bara munstycken och guidad tur inne i Orgel Acusticum. Programmet är mångfacetterat då det för fjärde året är dags för festivalen New Directions i Piteå.

NEW DIRECTIONS HAR på fyra år blivit en etablerad företeelse i Piteå. Denna pigga konstmusikfestival hölls för första gången 2013 som ett resultat av utvecklingsprojektet Kraftcentrum för ny musik i Norrbotten, då med bland andra tonsättaren och Polarpristagaren Kaija Saariaho på plats. Sedan dess har festivalen funnits med i Norrbottens läns landstings kulturplan. Årets upplaga består av tolv mer eller mindre fantasifulla programpunkter på två dagar. Medverkar gör förstås Norrbotten

musikens egna ensembler, Norrbotten Big Band samt Norrbotten Neo, men också den relativt nystartade Norrbotten Improvisers Orchestra (Nio) och Esbjerg Ensemble, en slags dansk motsvarighet till Neo.

– Konserten med Esbjerg Ensemble blir speciell, som en slags »Mello«, där en jury respektive publiken får rösta fram en vinnare bland fem bidrag som valts ut i en kompositionstävling, förklarar Lars-Göran Ulander, festivalens producent. Verken är runt tio minuter och

FOTO: GERD ULANDER

Lars-Göran Ulander, producent New Directions

Hur stycket kommer att låta beror på hur gulfiskarna simmar.

Om Kristin Boussards stycke Make a Fish Come True.

FOTO: MOA LUNDOVIST

Norrbotten Neo framför musik av Leilei Tian, Cristian Manna, Lina Järegerd med flera.

ganska olika, ett av dem är skrivet för bara munstycken.

Programmässigt ligger annars stort fokus på Orgel Acusticum, som invigdes 2012 och är Sveriges största konserthusorgel. Förutom en guidad tur i orgeln uruppförs »(b)orduna (h)eterotopia (a)custicum« av Sten Sandell, som var Studio Acusticums Composer in Residence under 2015. Verket är skrivet för orgel, piano, flöjter, violin, viola, cello, klarinetter, slagverk, blandade röster, recitativ och högtalargrupper med texter av Michel Foucault, Inger Christensen och Sten Sandell.

På orgel och blockflöjt framför duo Kondens (My Eklund och Lisa Oscarsson) »Goldberg 1.5«, ett verk i vilket fem tonsättare (Ida Lundén, Lisa Ullén, Mattias Petersson, Daniel Hjort och Jan Sandström) har skrivit nya kompositioner som tillägg till fem av Bachs

Goldbergvariationer.

Världspremiär blir det för Oregano, en app som gör det möjligt att interagera med orgeln på ett helt nytt sätt. Bakom denna innovation står Interactive Institute Swedish ICT.

– De som vill kan få jamma på orgeln via appen.

Jammöjligheter blir det också i foajén till Studio Acusticum, dels på jazzklubben Charles Ives med pianisten Arne Forsén och dels med en grupp gulfiskar som agerar dirigenter i ett högst levande partitur i Kristin Boussards stycke »Make a Fish Come True« för akvarium och fyra musiker.

– Hur stycket kommer att låta beror på hur gulfiskarna simmar. Slöa fiskar ger lugn musik.

Lars-Göran Ulander menar att New Directions är en viktig norrbottnisk manifestation.

– Festivalen är en angelägenhet inte bara för Piteå utan för Norrbotten som helhet. Och då Sveriges Radio P2 är på plats för att spela in när vi en stor publik i hela landet. ●

New Directions

När 17-18 mars

Var Studio Acusticum, Konserthuset, Piteå
Medverkande ensembler: Norrbotten Neo, Norrbotten Big Band, Norrbotten Improvisers Orchestra, Esbjerg Ensemble, Norrbottens ungdomssymfoniker, duo Kondens, Global Percussion Network, Agnes Mercedes, Hyperlight, Arne Forsén, Ramy Essam.

Uruppföranden i urval: »Positions« av Joakim Milder, »Resonansium« av Peter Danemo, »The Mechanic« av Daniel Saur samt verk av Lina Järnegard och Per Mårtensson.

Året var 1976 och i en tid av stark samarbetsanda mellan tonsättare och musikinstitutioner initierade Föreningen Svenska Tonsättare festivalen Svensk Musikvår.

TEXT OCH FOTO • Fredrik Söderling

Det var då...

om Svensk Musikvår då det begav sig ..

NÅR SVENSK MUSIKVÅR drog igång i mars 1976 hade festivalens start föregåtts av inte mindre än tre års planläggning med ivrig korrespondens, ett flertal chefsmöten och kallelser till tonsättare och föreningsfolk över institutionsgränserna. Idén att en gång om året under några dagar presentera samtida svensk musik kläcktes av Föreningen Svenska Tonsättare. Det var inte i första hand uruppföranden som eftersträvades, snarare var det att ge chans åt samtida verk att bli spelade flera gånger. En ytterligare tanke var att belysa den svenska musiken genom några väl valda utländska verk.

Bland de drivande var på ett tidigt stadium FST:s dåvarande ordförande Eskil Hemberg, men också tonsättarna Daniel Börtz och Karl-Erik Welin. Den sistnämnde hittade på festivalnamnet »Aequinoctium vernalis« (vårdagjämning), ett namn som sedan användes tillsammans med det lite mer pragmatiska Svensk Musikvår.

Festivalens geografiska utgångspunkt var Stockholm. Tidigt kallades Rikskonserter, Sveriges Radio och Kungliga Teatern (idag Kungliga Operan) till projektet, som snart kom att

omfatta varenda människa som betydde något inom det konstmusikaliska området. Praktiskt taget alla musikinstitutioner i Stockholm bjöds in, förutom de redan nämnda även Stockholms konserthusstiftelse, Samtida musik, Fylkingen, Storkyrkans kör och Stockholms kyrkoopera.

Mangrann uppslutning

Finansieringen för varje konsert eller föreställning tog konsertarrangören själv hand om. Det blev förstås billigare för denne att spela befintliga verk än helt nyskrivna. Dåvarande chefen på Operan, Bertil Bokstedt lät sig inte övertalas till ett uruppförande, utan bytte ut det mot Lars Johan Werles kammaropera »Drömmen om Therèse«, ett verk som redan stod på operans repertoar.

Annars var just den mangranna uppslutningen något som präglade planeringen av Svensk Musikvår. En programkommitté utsågs. Närmare 70 verk ingick i premiärveckan i mars 1976 och 33 svenska tonsättarnamn fanns representerade i 12 program från opera till kyrkomusik. Maurice Karkoff i programkommittén tyckte inte att sammansättningen var helt lyckad och anmärkte på ordningen: »Man kan

Programbladen till Svensk Musikvår är fotograferade i Riksarkivet i Arninge.

inte spela Feldman efter Nyström. Och inte de Frumerie efter Cage«, skrev han till juryordföranden Karl-Erik Welin. Troligen såg han kassen mellan styckena som alltför tvära – Nystroems modernistiska stycken och de Frumeries nyklassiciska stycken efter experimentella amerikaner som Feldman och Cage. Tidsandan var en annan, i dag skulle förmodligen ingen höja särskilt mycket på ögonbrynen.

Trots det välmatade programmet gick Svensk Musikvår igång utan att slå på stora trumman.

– Vi var inga pr-genier som kunde föra ut festivalen. Jag tror det kom tre journalister till vår första presskonferens, och kanske tre tidningar skrev varsin blänkare, säger Miklós Maros, som då satt i FST:s styrelse och i egenskap av musiker i Maros-ensemblen deltog flitigt i festivalen.

Ambulerande festival

Musiken som spelades var från de senaste tio åren. Tidens mest inflytelserika kritiker, Carl-Gunnar Åhlén i Svenska Dagbladet, välkomnade »festspelet«, som han liknade vid en hedersparad av meriterade kompositioner. Överlag önskade de stora tidningarnas musikkritiker lycka till i fortsättningen.

Bollen var i rullning, och Svensk Musikvår fortsatte som biennial. Samarbetsavtal upprättades med framför allt de forna öststaterna, och inbjudna utländska tonsättare hörde till festivalens återkommande inslag.

Efter Göteborg 1978 och Norrköping 1980 återvände Svensk Musikvår till Stockholm 1982. Ett yngre tonsättargarde gjorde sig nu gällande med Thomas Jennefelt och Anders Hillborg i spetsen, och för första gången fanns även jazzen representerad. Uruppförandena var hela tio stycken, och publiciteten runt festivalen hade vid det här laget ökat betydligt. Åke Brandel i Af-

Man kan inte spela Feldman efter Nyström. Och inte de Frumerie efter Cage.

Maurice Karkoff

Festivalen hade ett formspråk som gick hand i hand med den moderna repertoaren.

tonbladet tackade för »ett föredömligt arbete över institutionsgränserna«.

Så stod Umeå på tur 1984.

– Eftersom jag var intresserad av samtida musik var det här ett tillfälle, man fick liksom allt i knät, säger Lars-Göran Ulander som jobbade på Sveriges Radio och uppmanades av dåvarande FST-ordföranden Sten Hanson att se till att varje spelad tonsättare fick en kassett med sig hem på sitt spelade stycke.

Men entusiasmen hos upphovsmän och institutionsfolk motsvarades inte riktigt av publiktillströmningen. Bättre lyckades Malmö två år senare. Där fanns två nybyggda konsertsalar, och bevakningen i pressen var massiv. Gitarren blev ett av festivalens huvudtema med exempelvis Hilding Hallnäs, Karl-Birger Blomdahl och Hans Ek-lund på programmet.

Denna höjdpunkt i festivalens historia fick Svensk Musikvår att växla upp, nu skulle festivalen bli årligen återkommande med vartannat år i Stockholm. Alltmer blev den en helsvensk angelägenhet, och de kommande tre festivalerna började Svensk Musikvår förnygras. Den elektroakustiska musiken tog mer plats, liksom den improviserade, med saxofonisten Mats Gustafsson som representant. Malmö fick tillbaka festivalen 1990, och då hade även folkmusiken letat sig in bland jazz och barnmusik.

Det var ett hårt arbete för FST att driva Svensk Musikvår. Slutpunkten kom 1992. Det berodde på flera faktorer: FST:s 75-åriga jubileum året därpå innebar storsatsningar över hela landet. Samma år sjösattes den nya festivalen, Stockholm New Music. Samtidigt började konstmusikens svagare ställning märkas, musiklivets organisation höll på att förändras, intresset från institutionerna sinade och samarbetsandan tog – för tillfället – slut. ●

Min starkaste musikupplevelse ...

... jag var omkring 15 år och tillsammans med några vänner hade jag åkt buss till Paris. Vi hade rest hela natten. När vi kom fram och bussen stannade vid Montmartre var jag fruktansvärt trött, men ville ändå gå upp för trapporna för att se ut över Paris.

Jag gick in i Sacré-Cœur som ju vakar över Paris där uppe och hörde hur nunnorna sjöng och spelade psalterium, ett gammalt instrument jag aldrig tidigare hade hört. De sjöng gregorianska koraler, vilket lät alldeles gyllene och okänt för mig. Jag satte mig på sista raden och tittade upp i det stora runda taket för att lyssna till denna ängelmusik. Det var som om verkligheten försvann, rummet och tiden löstes upp och det kändes som om det bara var min själ och ande som satt där, jag befann mig i ett intet utan tid och rum under de fyrtio minuter som musiken pågick. Sedan den gången har jag varje år åkt tillbaka till Paris för att lyssna till nunnorna som sjunger i Sacré-Cœur dagligen klockan åtta. Det är fort-

farande himmelskt varje gång, även om det var speciellt första gången, eftersom jag aldrig hade hört sådan musik.

När jag skriver musik söker jag efter att nå detta mirakulösa tillstånd som ibland kan uppstå i symbios mellan lyssnare, interpret och tonsättare. Ett moment då man för en sekund förstår vad det betyder att vara vid liv, bortom vardagligheter som att äta frukost och tjäna pengar.

BERÄTTAT FÖR ANNA HEDELIUS
FOTO AV KARL MELANDER

.....

Lisa Streich

Bor: Visby

Yrke: Tonsättare

Aktuell med: Gitarrkonsert Augenlider med Miloš Karadaglić, Michael Francis och Norrköpings symfoniorkester i april.

Skriver på: Stycke för barockinstrument och countertenor (Ensemble Lipparella)
Stycke för motoriserad ensemble (Curious Chamberplayers, Bludenzener Tage zeitgemäße Musik 2016), orkesterstycke för Lucerne Festival 2017.

MUSIKUPPLEVELSEN

TEXT OCH FOTO • Anna Hedelius
ILLUSTRATION • Jenny Soep

Vinterkonferens med vidgade vyer

Komposition och improvisation - två musikaliska begrepp, två olika skolor. Eller? På FST:s vinterkonferens i Djurönäset sprängdes gränser mellan olika traditioner - i ett samtal som tog deltagarna ända ut i rymden.

ASTRONOMEN MARIE RÅDBO är första talare ut på Föreningen Svenska Tonsättares vinterkonferens i januari. Temat är »Komposition och improvisation«, men Marie Rådbos vetenskapsområde ger knappast utrymme vare sig för att skapa något nytt eller att improvisera.

–För oss astronomer är boken och symfonin redan skriven, säger hon. Vårt arbete går ut på att försöka läsa den. Genom vår forskning försöker vi förstå naturen.

Marie Rådbo ställde publiken inför svindlande perspektiv i sin föreläsning om rymden.

Tänk om månen inte fanns! Hur skulle världen då se ut?

Marie Rådbo, astronom

Denna utgångspunkt hindrar dock inte Marie Rådbo från att vara fri i tanken, fri att prova tankemodeller utifrån, ja låt oss kalla det improviserade premisser. Inför de närvarande tonsättarna och representanterna från musiklivet provar hon nu denna:

– Ikväll är det nästan fullmåne och härute på Värmdö kommer ni att kunna se den skina klar, stark och stor utan störningar av stadens ljus. Men tänk, säger hon och spänner blickarna i oss, tänk om månen inte fanns! Hur skulle världen då se ut?

Hennes fråga är förstås svindlande och för oss som har läst Haruki Murakamis roman-svit »1Q84« får den smått mytiska dimensioner. Hos Murakami är månarna två, men ingen måne alls... den tanken vill man helst genast förkasta. Marie Rådbo är dock ihärdig:

– Månen bildades genom en kollision mellan jorden och en annan himlakropp. Tänk om denna kollision inte hade inträffat... Ja ni ser, det är alltså inte så märkligt att tänka sig att månen inte skulle finnas...

Som den vetenskapskvinna hon är nöjer hon sig inte med detta. Hon provar tankemodellen hela vägen fram.

– Vad skulle då hända om månen inte fanns? Jo, att nätterna skulle bli mörkare är uppenbart. Dessutom skulle vi ha lägre tidvatten och ett instabilt klimat, eftersom månen stabiliserar jordens polaxel. Det är därför svårt att tänka sig att vi över huvud taget skulle ha något liv på jorden.

Marie Rådbos resonemang är hypotetiskt, men breder ut sig i än fler dimensioner. För om det ändå funnes liv på jorden trots månens frånvaro, ja då vore livet på ett annat sätt.

– Vi skulle inte ha kommit lika långt i forskningen utan måne. Nästa himlakropp, Mars, ligger nämligen 200 gånger längre bort än månen och är betydligt mer svårtillgänglig.

Slutligen, konstaterar hon, skulle förstås konsten se annorlunda ut i en månlös värld. Tänk själva – Beethovens »Månskenssonaten«, Debussys »Clair de Lune«, Munchs fullmånar, The Polices »Walking on the Moon«, Ulf Lundells »Vargmåne«... bara några exempel på verk

Klas Nevrin talade om lekfull improvisation och illustrerades samtidigt lekfullt av Jenny Soep.

som världen hade fått klara sig utan.

Oordning är värdefullt

Även improvisations- och jazzmusikern Klas Nevrin, som är nästa talare, har ett öppet förhållningssätt till improvisation. Vid Kungliga Musikhögskolan har han just inlett det treåriga forskningsprojektet »Musik i oordning«, i vilket han tillsammans med sin Revoid Ensemble, undersöker bland annat hur det kollektiva inverkar på individens kreativitet, både inom och utanför musiken.

– Jag vill synliggöra de lekfulla aspekterna av konstnärligt skapande och undersöka hur ordning och oordning kan samverka med varandra, genom både samspel och motspel.

Klas Nevrin menar att man i kollektiv improvisation bjuder in till det oväntade, det oförutsedda och menar, med inspiration hos den franske filosofen Gilles Deleuze, att oordning och icke-kontroll kan vara något genuint värdefullt.

– Det latinska ordet improvisus betyder oförutsett. Går det att bejaka oförutsägbarhet som något i grunden positivt?

Själv experimenterar Klas Nevrin bland annat med sin mikroluta, på vilken han inte har full kontroll över stämningen.

– Det är en medveten handling av icke-kontroll.

Han tror att det finns mycket att vinna på att, i konsten såväl som i livet, använda sig av det han kallar lekmetoder snarare än spelregler. →

→ – Med spelregler jobbar vi målstyrt och problemlösande. Använder vi oss i stället av lekmetoder kan vi tillvarata slumpen och göra processen prövande och problemfinnande.

Pablo Picassos citat är en inspirationskälla. »Om man vet precis vad man ska göra, varför då göra det?«

– Det är när vi befinner oss på randen av kaos, som vi tänjer på hela vår existens och har möjlighet att leva vår kraft fullt ut.

Störningar skapar nytt

Även tonsättaren Dror Feiler är inne på kaosforskning med sitt innantilllästa föredrag om fjärlseffekten, som bygger på teorin att en marginell påverkan i en del av ett system kan få stora och oförutsägbara effekter någon annanstans i systemet. Begreppets namn kommer från antagandet att en orkans formation och geografiska läge kan påverkas av vingslagen från en fjärl någon annanstans på jorden flera veckor tidigare.

Dror Feiler överför resonemanget till den traditionella västerländska konstmusiken, i vilken han menar att orsak och verkan länge har stått i direkt relation till varandra. Men, om man skapar störningar i systemen, kan också nya saker, ny musik, uppstå.

Daniel M Karlssons torrt humoristiska performance på engelska visar att det krävs en ansenlig mängd kunskap om programmering för att ens kunna börja improvisera inom elektronmusik. Hans föredrag är en orientering i ljudprogrammering (på allt annat än grundnivå) som landar i en existentiell genomkörare.

Illustratören Jenny Soep berättar i ord och handling om sitt arbete som improviserande illustratör. Under samlingsnamnet »Drawing the Experience« tecknar hon artister in action på papper eller I-pad.

– För varje tillfälle använder jag den stil som jag tycker identifierar händelsen. Upplevelsen av teckningen ska skildra upplevelsen av konserten.

I en paneldiskussion öppnar så samtliga deltagare upp för en än större växelverkan mellan improvisation och komposition, liksom mellan

Dror Feiler valde att innantillläsa sitt föredrag om fjärlseffekten. Jenny Soep illustrerade.

Violinisten Karin Hellqvist fick Årets Interpretpris.

musikskapande och samhället i övrigt.

Priser till interpret och tonsättare

Under den följande middagen delas FST:s årliga priser ut. Jan Sandström tilldelas Rosenbergspriset för »sägenomspunna operor, decennier av pedagoggärning och världens mest spelade svenska konstmusikverk«. Violinisten Karin Hellqvist får Årets Interpretpris för »att med en utpräglat personlig stråke dra med den svenska konstmusiken ut över världen«. Och priset »Musikens möjliggörare«, som utgör ett beställningsverk till summan av 50 000 kr av en tonsättare som pristagaren själv väljer, tillfaller Martin Lindman, ordförande i Kalvfestivalen, för »att med öppenhet, känslighet och konstruktiv uthållighet ha varit avgörande för att föra in en större mänsklig och human känsla i musikkulturen.«

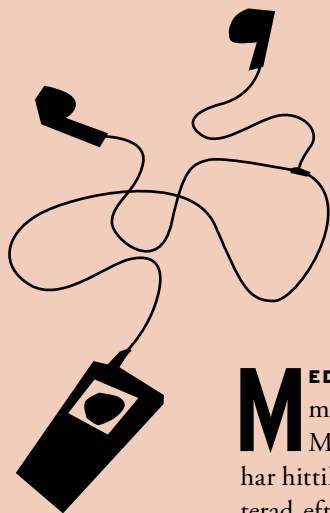
För musiken under middagen står ensemblen Parkour, Fredrik Gran och Sten Sandell. ●

Gillar du konstmusik men har svårt att hitta fram till de svenska tonsättarna? Nu finns hjälp att finna. Genom det digitala sökverktyget Swedish Composers App kan du med bara några klick få den svenska musiken direkt i din smarta telefon eller dator.

Gör lyssnandet lätt med FST:s app!

TEXT • Anna Hedelius

MED STRÖMMADE musiktjänster finns miljontals låtar bokstavligen i din hand. Men att hitta den svenska konstmusiken har hittills varit svårt, eftersom musiken är sorterad efter artist och inte upphovsperson. Endast den som vet vilken ensemble som spelat in en specifik tonsättares verk har kunnat orientera sig i den konstmusikaliska Spotifydjungeln. Därför lanserar Föreningen Svenska Tonsättare nu Swedish Composers App, ett sökverktyg som gör det enkelt att finna musik av nu levande svenska tonsättare.

– Strömmande musiktjänster är ett fantastiskt sätt att bredda sitt musiklyssnande och utnyttja den rika musikaliska mångfald som finns i Sverige och världen, konstaterar Martin Q Larsson, FST:s ordförande. Om jag för tio år sen skulle lyssna på udda musik av svenska eller utländska musikskapare fick jag skicka efter kassetband eller skivor och i värsta fall vänta på leverans i flera veckor. Med Spotify går det på några sekunder.

Swedish Composers App är länken mellan Spotifys bristfälliga sorteringsystem och lyssnarens möjlighet att både hitta sina svenska favorit-

tonsättare och upptäcka nya. Varje gång appen öppnas visas åtta slumpmässigt valda skivor. Det går även att söka efter specifika tonsättare samt bläddra genom arkivet i bokstavsordning (på förnamnets begynnelsebokstav.) I inledningsskedet omfattar appen omkring hundra verk, men ambitionen är att det i rask takt ska bli fler.

– Än så länge saknas mycket. Bland annat finns inget av den musik som getts ut på vinyl i appen, men jag samtalar med flera skivbolag för att se om de kan bidra med sina produktioner, berättar Martin Q Larsson.

Under våren kommer FST att följa upp hur många som använder sig av appen. Parallellt med den svenska lanseringen marknadsförs också den nya tjänsten internationellt, framför allt via sociala medier.

– Swedish Composers App är ett utmärkt komplement till podradiokanalerna Composer's Radio, som har ungefär 10 000 lyssningar om året, säger Martin Q Larsson.

Appen är programmerad av Fredrik Fahlgren, för designen står Anders Rinman och tjänsten är utvecklad av FST med stöd av Stims promotionsnämnd. ● swedishcomposers.se

FOTO: PRIVAT

Staffan Storm årets Saltö- stipendiat

Styrelsen för Stiftelsen Saltö har utsett tonsättaren Staffan Storm till 2015 års stipendiat för orgelsoloverket »...et lux in tenebris lucet«.

Saltöstiftelsens tonsättarstipendium är ett av Sveriges största tonsättarpriser och delas ut för att premiera betydelsefulla kammarmusikverk komponerade av svenska tonsättare. Stipendiet till Erik Järnåkers minne är på 100 000 kronor och delas i januari ut på Musikaliska i Stockholm.

Staffan Storm fick priset med motiveringen: »Med en böljande, växelvis explosiv och eterisk berättande ton, kastar sig »...et lux in tenebris lucet« av Staffan

Storm för soloorgel över en med en ljudmassa man inte ofta upplever i kammarmusikaliska sammanhang. Staffan Storm har en blick för orgelns klangliga möjligheter och hans lek med tempot tar fram sidor hos instrumentet såsom rörlighet, grace och utvidgade dynamiska möjligheter. Och titeln som betyder att det krävs mörker för att man ska se ljuset, är något som märks i den kontrastriekedom som detta stycke bär.«

Framtidens musikpris

För andra året delas det framåtblickande Framtidens musikpris ut till personer och organisationer som möjliggör bredd och spetskompetens inom svenskt musikliv. Priset delas ut i augusti, och nomineringsarbetet pågår under våren.

Framtidens Musikpris instiftades förra året och sammanför musikbranschen i ett pris till dem som idag skapar möjligheter för ett rikt framtida musikliv. Med priset vill man stärka och utveckla samarbetet mellan såväl skolor och organisationer som institutioner och företag. Framtidens Musikpris är en manifestation i syfte att inspirera andra. Priset delas ut i tre kategorier: Enastående pedagogisk gärning, Nyskapande innovativt projekt samt Bästa ungdoms-

initiativ. Vem som helst kan nominera en person, grupp, ensemble eller organisation på Framtidens musikpris hemsida: framtidensmusikpris.se

Organisationen bakom Framtidens musikpris är Riksförbundet Unga Musikanter i nära samarbete med Kulturskolerådet och Swedish Music Hall of Fame. FST är en av de samarbetspartners som stödjer priset samt medverkar med representant i juryn.

Framtidens musikpris delas ut i augusti.

FOTO: MALJA SANDBERG

Kropp och ljud i Uppsala

Experiment, koreografier av ljud, installationer och ljudkroppsliga utsvävningar väntar när projektet K.R.O.P.P låter ett antal koreografer och dansare möta ljudkonstnärer och kompositörer på Uppsala konsert och kongress den 19 mars.

K.R.O.P.P är ett samarbete mellan Uppsala konsert och kongress och koreografen SU-EN (Susanna Åkerlund) sedan 2013. Projektet visar experimentell danskonst i det mindre eller mellanstora formatet med hög konstnärlig och internationell ambition.

Den 19 mars kurerar SU-EN en kväll i kroppens och ljudens anda. Koreograferna och ljudkonstnärerna kommer tillsam-

mans att gå in i en konstnärlig process ur vilken olika verk och uttryck kan växa fram. Genom resonans, anspänning, frekvenser och material tar ljudet en fysisk plats i rummet. Medverkande koreografer och ljudkonstnärer är Lotta Melin med Anna Lindal, Emma Ribbing med Silas Bieri, Anna Westberg med Joel Brindefalks ljud, SU-EN med Ryoko Akama samt Olof Persson med Kajsa Magnarsson.

På nya poster

FOTO: DAVID FÄRDIGH

Susanne Rydén, (ovan) som utsetts till preses vid Musikaliska Akademien.

Ellinor Gyllenstierna, som i februari tillträdde som föreningsjurist på Musikförläggarna.

Gilda Romero, som har tillträtt som PR- och kommunikationsansvarig på Skap.

Martin Lichtfuss (Österrike), som har utsetts till vicepresident i ECF Committee (ECSA)

Ny musik presenteras i Malmö

I syfte att utöka och berika den svenska orkesterrepertoaren, arrangerar FST, Malmö symfoniorkester och Musikaliska Akademien en repertoardag i Malmö Live den 2 juni.

Med målsättningen att sprida kunskap om ny svensk musik och nyskriven repertoar till representanter för svenskt musikliv kommer Malmö symfoniorkester att under en heldag framföra kortare verk, eller utsnitt av verk, av tio svenska tonsättare. Till presentationsdagen inbjuds representanter för programråd från svenska orkestrar samt medverkande tonsättare. Samtliga framföranden spelas in, och tillgängliggörs för de inbjudna. Partitur av medverkande stycken kommer även att finnas tillgängliga på plats. I fjol hölls en liknande presentationsdag för ny musik i Berwaldhallen. Läs mer om denna i Tonsättaren nr 2-3. 2015.

FOTO: MAGNUS ARONSSON

Anders Emilsson (till höger) fick årets S:ta Ceciliapris. Här med stiftsintendent **Fredrik Lidé** som delade ut priset.

Prisad kyrkomusiker

Kyrkomusikern **Anders Emilsson** i Järfälla församling fick i januari Sankta Cecilia priset vid Jubilatekonserten i Oscarskyrkan på Östermalm.

Sankta Cecilia priset instiftades 1992 och delas ut till någon som på ett förtjänstfullt sätt verkar för kyrkomusiken i Stockholms stift. Nominerar gör arbetskamrater och församlingsbor. I år tillföll priset **Anders Emilsson**, kyrkomusiker, tonsättare, diri-

gent samt klarinettist i Stockholms läns blåsarsymfoniker. Anders har tidigare tjänstgjort i Danderyds församling samt i Immanuelskyrkan och beskrivs som en inspirerande och gränsöverskridande musikalisk ledare med höga kvalitetskrav.

Juryns motivering lyder: »En mångsidig kyrkomusiker som förenar stad och land, äldre och yngre, amatörer och proffs, komponerande och musicerande, klarinett och orgel. En multimusiker som sprider glädje och delaktighet.»

Ljutfestival på KMH

Festivalen LjudO ljud anordnas av kompositionsstudenterna vid Kungliga Musikhögskolan och går av stapeln 11-17 april. Programmet innehåller både kompositionsstudenternas nyskrivna verk och klassiska verk. Dirigentstudenterna leder musiker från KMH samt professionella ensembler, däribland Norrbotten Neo och Kammarensemblen.

Tonsättaren **Lars Bröndum** fick pris i klassen Experimentellt för sin skiva *Fallout* vid Manifestgalan på Nalen i Stockholm i februari.

FOTO: JOHAN WESTIN

Bröndum fick Manifestpris

Manifestgalan, Sveriges enda oberoendemusikgala, har arrangerats årligen sedan 2003 av Svenska Oberoende Musikproducenter med samarbetspart-

ners. **Lars Bröndum** och *Fallout* erhöll priset med motiveringen: »Analoga och elektriska syntar, Ljud från hela världen, Fallar ut incirklade, i en vertikal struktur.»

Lars Bröndum arbetar huvudsakligen med live-elektronik i olika former. Han låter akustiska och elektroniska instrument interagera samt utforskar gränslandet mellan noterad musik och improvisation. Bröndum spelar också i flera ensembler. Förutom komponerandet driver han det oberoende skivbolaget Antennae Media och är lektor i musik vid institutionen för informationsteknologi på Högskolan i Skövde.

Uruppförandet

Jenny Hettne, »Gesång«, Gävle Teater med Duo Ego, 22 mars

Hej Jenny, berätta om ditt verk!

TEXT • ANNA HEDELIUS

Karlheinz Stockhausen, John Cage, Tony Blomdahl och du ligger bakom de verk som framförs på konserten i Gävle. Berätta om projektet och uppkomsten!

-Idén till vårt projekt »Historien Nu« uppstod då Duo Ego och Tony Blomdahl samarbetade i en rad workshops och konserter i samband med John Cages 100-årsjubileum. Nu ställs Cages »Ryoanji« bredvid ytterligare ett ikoniskt verk, Stockhausens »Gesang der Jünglinge«. Tony Blomdahl och jag har skrivit var sitt stycke som inspirerats av »Ryoanji« respektive »Gesang«. Tanken från början var också att framföra en transkription av »Gesang« för röst, slagverk och elektronik, något som strängeligen förbjöds av Stockhausen-stiftelsen. Därför framförs endast originalversionen för högtalare.

I »Gesång« har jag använt den svenska översättningen av »De tre människors lovsång« från Bibeln och utforskat aspekter av textens semantiska betydelse, till exempel elden. Om man kan sin »Gesang der Jünglinge« känner man igen vissa intervaller och gestik, här i xylofon, men det är musik fritt inspirerad av Stockhausens verk.

Duo Ego, som fick FST:s Interpretpris år 2010, är vana interpretter av nutida konstmusik. Är det första gången du arbetar med dem? Vad betyder det för ditt tonsättande att skriva direkt för dem?

-Ja, det är första gången.

Det är också ganska nytt för mig att arbeta med röst. Kompositionsprocessen ser väldigt annorlunda ut mot när jag skriver för orkester. Här finns möjligheten att bolla idéer, hitta lösningar och prova ut ljud väldigt detaljerat. Det bästa bästa med att skriva kammarmusik är nog samarbetet med alla fantastiska musiker!

Hur mår den elektroakustiska musiken av i dag?

-Den känns i högsta grad levande med en stor bredd inom genren. Själv skriver och lyssnar jag mest på akustisk musik, men den elektroakustiska musiken är en viktig, nästan avgörande influens för mig. Jag utgår ofta från ett inspelat ljud, gör elektroniska bearbetningar - jag är särskilt förtjust i ringmodulation - och detta blir sedan grundmaterialet även om stycket är helt akustiskt.

Den elektroakustiska musiken är en viktig, nästan avgörande influens för mig.

Hur skulle du själv beskriva ditt tonspråk?

-Jag jobbar med att undersöka klang och ljud. Det kan låta väldigt allmänt, men jag är extremt petig med ljuden. Till »Gesång« har jag provat säkert hundra glas på Återvinnarna

FOTO: ANN PERSSON

Jenny Hettne är petig med ljuden i sitt tonsättande. Nu är hon aktuell med ett nytt verk i Gävle.

vid Skanstull för att hitta rätt klang och tonhöjd. Arbetar jag med större ensembler kan man beskriva det som en slags spektral musik. Jag jobbar länge med varje stycke, med ett ganska avgränsat material och försöker skapa en ny klangvärld varje gång.

Varför blev du tonsättare?

-Jag har spelat klassisk musik sedan jag var liten, piano och cello. Jag hade komponerat lite för piano när jag och några till från min vanliga gymnasieskola deltog i »Kompositionsverkstad« 1997. Karin Rehnqvist var handledare och Göteborgs symfoniker framförde våra treminutersstycken. Jag skulle nog vilja påstå att det var helt avgörande för hur det blev sen, både det klingande resultatet och att faktiskt få träffa en levande tonsättare! Efter lite omvägar, bland annat en teater-

linje på folkhögskola, studerade jag på Gotlands tonsättarskola och Musikhögskolan i Göteborg där jag tog examen 2008. Sedan dess har det rullat på. Det är fantastiskt!

Du arbetar också som grupp-träningsinstruktör. Några beröringspunkter med tonsättandet?

-Det är ju både fysiskt och socialt, så framför allt är det en utmärkt kontrast till att sitta stilla och komponera i ensamhet. Till passen väljer jag musiken noga, det är inte den vanliga standardgym-musiken. Extra kul är det med ett avvikande stick i låten, och att hitta på några överraskande rörelser till det. Så ja, det finns beröringspunkter; kreativitet, att välja ljud, planering och att skapa ett förlopp.

MARS

- 10 **Matthew Peterson**, January, 20.00, Illinois Wesleyan University, Bloomington, Illinois. **Uruppförande**
- 11 **Albert Schnelzer**, Emperor Akbar, O/Modernt Kammarorkester, Hugo Ticciati - ledning, 19.00, Musikaliska, Stockholm.
- 11 **Martin Q Larsson**, Three pieces for any ensemble, Icecream Ensemble, 20.00, Brewhouse, Göteborg. **Uruppförande**
- 11 **Lars Brändum**, Premonitions for Double Bass and Electronics, Evan Runyon, 20.00, MISE-EN_PLACE Bushwick, 678 Hart St #1B, Brooklyn, NY 11221.
- 12 **Rolf Martinsson/Robert Schumann**, Arrangement From »Five pieces in Folk Style, op. 102« by Robert Schumann (holländsk premiär), Martin Fröst, Netherlands Chamber Orchestra, Concertgebouw, Amsterdam. Även 13 mars Philharmonie, Haarlem och 14 mars Concertgebouw, Amsterdam.
- 12 **Bo Hansson**, Libera nos a malo, St Jacobs kammarkör, 15.00, St Jacobs kyrka, Stockholm. **Uruppförande**
- 14 **Albert Schnelzer**, Emperor Akbar, O/Modernt Kammarorkester, 19.00, Klagenfurt Musikverein, Klagenfurt, Österrike.
- 17 **Sten Sandell**, [b]jorduna [h] eterotopia [a]custicum - en undersökning av den de-rekonstruerade orgeln, Norrbotten Neo, Sten Sandell, 18.00, studio acusticum, Piteå. **Uruppförande**
- 17 **Cristian Marina**, Four on five (Parafra.6), Norrbotten NEO, 19.00, Acusticum, Piteå. **Uruppförande**

- 17 **Mattias Petersson, Lisa Ullén, Jan Sandström, Daniel Hjort, Ida Lundén**, Goldberg 1.5, duo Kondens (My Eklund, blockflöjter och Lisa Oscarsson,orgel), 19.30, Studio Acusticum, stora salen, Konserthuset i Piteå. **Uruppförande**
- 18 **Rolf Martinsson**, Garden of Devotion, Lisa Larsson, Svenska Kammarorkestern, Antonello Manacorda, Konserthuset, Örebro.
- 18 **Magnus Bunnskog**, Lecture on something, Stockholms Kammarkör och instrumentalsex-tett, dir. Florian Benfer, 19.00, Konstakademien, Fredsgatan 12, Stockholm.
- 19 **Rolf Martinsson**, Garden of Devotion, Lisa Larsson, Svenska Kammarorkestern, Antonello Manacorda, Konserthuset, Örebro.
- 19 **Johan-Magnus Sjöberg**, Stråkkvartett nr 3 »That Love«, Kristina Wiman, sopran. Stråkkvartetten Minerva Fredrika Persson, violin, Anna Svensson, violin Kate Eriksson, viola, Cecilia Weissenrieder, cello, 18.00, Allhelgonakyrkan, Lund.
- 20 **Tobias Broström**, NEW PIECE, Percussion section from the Royal Opera Orchestra, 15.00, Det Kongelige Teater, Takkelloftets Foyer, Köpenhamn. **Uruppförande**
- 20 **Dag Lundin**, Oratorio Stabat mater dolorosa, Sopransolist: Laine Quist, dirigent Villemo Carlson, 16.00, Simrishamns kyrka. **Uruppförande**
- 20 **Benjamin Staern**, Waterfall (Imaginative music based on an etching by M. C. Escher), Gagego!, Christian Karlsen, 18.00, Stenhammarsalen, Konserthuset, Göteborg. **Uruppförande**

20 **Henrik Strindberg**, Bilder, Sonanza, dir. Jan Risberg, 18.00, Södra Latins aula, Stockholm.

20 **Torbjörn Nilsson**, Tranströmer-sånger op 22, Sonanza-ensemblen och Linus Börjesson, baryton, 18.00, Södra Latin, Stockholm. **Uruppförande**

22 **Jenny Hettne**, Gesång, Duo Ego, 19.00, Gävle Teater. **Uruppförande**

25 **Johan-Magnus Sjöberg**, Vid Korset, Hanna-Maria Strand, mezzosopran, Lisa Ekmark, cello, Johan Reis, piano. Medlemmar ur Allhelgona Motettkör, Johan-Magnus Sjöberg, dirigent, 21.00, Allhelgonakyrkan, Lund.

25 **Johan-Magnus Sjöberg**, Jesu ord på korset, Peter Sjunnesson, baryton, Christoph Dury, violin, Malin Wikmark, viola, Lisa Ekmark, cello, Johan Reis, piano, Allhelgona Motettkör, dirigent tonsättaren, 21.00, Allhelgonakyrkan, Lund.

26 **Henrik Denerin**, astrocyte, 12.00, Moody Recital Hall, University of Alabama, Tuscaloosa, USA.

28 **Johan-Magnus Sjöberg**, Ordalium, Hanna-Maria Strand, mezzosopran, Johan Linderoth, tenor, Per Fernesten, basbaryton, Allhelgona Motettkör, Allhelgona Kammarorkester, Johan-Magnus Sjöberg, dirigent, 17.00, Allhelgonakyrkan, Lund.

29 **Henrik Strindberg**, O Freunde, let others speak, Changwon Philharmonic Orchestra, dir. Tae-Young Park, 17.00, Concert Hall, Tongyeong, Sydkorea.

30 **Henrik Denerin**, fluchtlinien, flutist from Ensemble TIMF, 21.30, Black Box (ISCM Festival), Tongyeong, Sydkorea.

31 **Cristian Marina**, Four on five (Parafra.6), Norrbotten NEO, 19.00, Kammarmusikföreningen, Luleå.

31 **Henrik Denerin**, Beyond the Quintessential Quincunx, Curious Chamber Players, 19.30, Embassaden, Århus, Danmark. **Uruppförande**

APRIL

01 **Hagvil, Sven**, ...and my silence holds every word, Kammerchor Hannover, 19.00, Stiftskirche, Stuttgart.

02 **Karin Rehnqvist**, All Those Strings!, Kronoskvartetten, Ritva Koistinen, 19.30, Carnegie Hall, New York.

03 **Cristian Marina**, Four on five (Parafra.6), Norrbotten NEO, 15.00, Konserthuset, Grönewaldsalen, Stockholm.

05 **Christofer Elgh**, Swad Jane, Torun Sæter Stavsen, Anna Christensson, 20.45, Kammarmusikklubben krinolin, Malmö.

08 **Rolf Martinsson**, Double Bass Concerto No. 1 (taiwanesisk premiär), Edicson Ruiz, National Symphony Orchestra of Taiwan, Taichung, Taiwan.

09 **Henrik Strindberg**, Bryta snitt, Trio Nova, 16.00, Pingstkyrkan, Uddevalla.

09 **Savannah Agger**, Brücken/ Inseln II, 19.00, Auditorium, Stockholm.

09 **Savannah Agger**, Undercurrents, 19.00, Auditorium, Stockholm. **Uruppförande**

12 **Henrik Strindberg**, Femte handen, Duo Kemi, 18.30, Prins Eugens Waldemars udde, Stockholm.

COMPOSER'S RADIO

COMPOSER'S RADIO sänder ny musik av svenska tonsättare, huvudsakligen komponerad de senaste tio åren. Producent för programmen är Paulina Sundin och programvärd är Jamie Fawcus. Ett nytt program var-

as med repris och läggs ut på FST:s webbsida varje lördag.

Lyssna varje lördag på: www.composersradio.se eller www.fst.se.

Där kan du också prenumerera på Composer's Radio som podcast och

www.composersradio.se
www.fst.se

gå med i gruppen Composers Radio Sweden på Facebook. Composer's Radio finns även som app för iPhone och iPad.

INSTRUMENTET

Magiskt multiinstrument. Översätt dina musikaliska intentioner på det sätt du önskar i stunden.

TEXT • Anna Hedelius
FOTO • Artiphon

ENKEL OCH INTUITIV. Smart och multi-funktionell. Den nya uppfinningen som rätt och slätt går under namnet Instrument 1, är ett universalinstrument, som ger användaren både frihet och oanade möjligheter. I alla fall om man ska tro företaget Artiphons grundare Mike Butera, själv multiinstrumentalist och därtill professor i sociologi. Det är han som tillsammans med sitt femmannateam har utvecklat Instrument 1, vars allra första exemplar nu är färdiga att distribueras.

– Traditionellt spelar du ett instrument på ett sätt, säger den charmante mannen i ett påkostat videoklipp på företagets hemsida. Instrument 1 går att spela hur som helst, som en gitarr, en fiol, ett trumset, en keyboard eller bas!

Ja, tro det eller ej! Instrument 1:s design möjliggör, tack vare digitala strängar (som aldrig går av) gitarrens knäppande ackordspel och fiolens svepande melodier. Det är också fullt möjligt att placera Instrument 1 i knät som en keyboard – och vips, med ett knapptryck har gitarribanden blivit till tangenter. Dessutom kan du förvandla hela ovasidan till en tryckkänslig kudde som går att använda som trummaskin.

Instrument 1 är kompatibel med midiprogramvara, vilket gör att det enda du sedan behöver är tekniska kunskaper nog för att koppla in den minimalistiskt och ergonomiskt utformade tingesten i datorn eller telefonen, starta midi-programmet och sedan börja spela. Tack vare inbyggda högtalare behövs ingen övrig utrustning för att göra musikupplevelsen komplett.

Traditionellt spelar du ett instrument på ett sätt. Instrument 1 går att spela hur som helst, som en gitarr, en fiol, ett trumset, en keyboard eller bas!

Mike Butera

Instrument 1 kan användas som klavér eller stränginstrument och kopplas till iPad, dator eller telefon.

Instrument 1 tycks vara något som världen har längtat efter. Projektet är finansierat av en framgångsrik crowdfundingkampanj, som sex timmar efter att den initierats nådde målet 75 000 dollar och i dag har landat på 1,3 miljoner dollar.

Priset då? Jo, för blott 449 dollar kan denna makalösa musikmanick bli din! ●